

Merknadsbehandling «Planprogram områdereguleringsplan for Hasvalsætra næringsområde»

Nr	Navn og dato	Merknad	Kommentar
Offentlige høringsparter			
1	Forsvarsbygg 26.05.2021	Forsvaret har ikke interesser i planområdet og de har derfor ingen kommentarer til planprogrammet	Merknaden tas til etterretning.
2	Bane NOR 03.06.2021	Planområdet berører ikke Bane NORs interesser og de har derfor ingen merknader.	Merknaden tas til etterretning.
3	NVE 03.06.2021	<p>NVE viser til oversendelsen av planprogrammet, samt problemstillinger fremmet av kommunen i regionalt planforum 18.5. 2021 som grunnlag for merknaden.</p> <p>God arealplanlegging er viktigste virkemiddel for å forebygge skader fra flom, overvann, erosjon og skred. Pågående klimaendringer vil øke risikoen for disse faretypene. Mer utbygging i nedbørsfelt gir økt andel tette flater. Dette bidrar til raskere avrenning og mer overvann. Klimaendringenes påvirkning på avrenningen i byggeområdene må avklares tidlig i planprosessen.</p>	<p>Merknaden tas til etterretning.</p> <p>Merknaden tas til etterretning. En batterifabrikk vil medføre store arealer med harde flater og det er viktig med en god plan for håndtering av overvann. Overvannshåndtering er innledningsvis vurdert av Rambøll i mulighetsstudiet vedlagt til regionalt planforum 18.5.2021. For øvrig inngår utredning av overvann som et eget utredningstema 5.4.3 Overvann og flom i planprogrammet.</p>

		<p>I møtet i regionalt planforum Innlandet ba kommunen om NVEs vurdering av behovet for en konsesjonspliktavurdering av vassdragstiltak i planen.</p> <p>Vannressursloven angir at tiltak som kan medføre skader eller ulemper for allmenne interesser, kan utløse konsesjonsplikt. Et uttak på inntil 4000 m³/t fra Randsfjorden utgjør svært liten andel av total vannføring i sjøen, men som planprogrammet påpeker så kan utslipp av kjølevann påvirke resipienten (vassdraget). NVE mener at dette er tema som må utredes nærmere. På bakgrunn av lite konkrete opplysninger i vedlagte materiale, er det vanskelig for NVE å avgjøre om tiltaket kan være konsesjonspliktig etter vannressursloven. NVE kan avgjøre at reguleringsplan kan erstatte konsesjon etter vannressursloven, dersom vassdragsinteressene er godt nok ivaretatt i planen. NVE viser til veileder til vannressursloven og NVEs behandling av vassdrags- og grunnvannstiltak (NVE veileder 1/2021).</p> <p>NVE presiserer tilknytning til strømnettet for etablering av datasenter eller annen kraftkrevende næring som er konsesjonspliktig. Følgende må være på plass i konsesjonssøknad:</p>	<p>Merknaden tas til følge. Kommunen viser til Mattilsynets høringsuttalelse som konkluderer at de «...forventer at konsekvensutredningene omfatter løsninger og konsekvenser for vannforsyning i området både i forhold til eksisterende vannforsyning og eksisterende og planlagt aktivitet.» Kommunen oppfatter Mattilsynet og NVE's høringsuttalelse slik at vannforvaltningen konsekvensutredes iht. PBL. Planprogrammet endres i forhold til dette. NVE viser til at de kan avgjøre at reguleringsplan kan erstatte konsesjon etter vannressursloven, dersom vassdragsinteressene er godt nok ivaretatt i planen. Kommunen ønsker dialog med NVE og Mattilsynet om konsekvensutredning av tema vannforvaltning iht. fastsatt planprogram og videre arbeid med utarbeidelse av områdereguleringsplanen. Blant annet for å avklare at kommunens planarbeid iht. PBL er tilstrekkelig for å erstatte konsesjon etter vannressursloven.</p> <p>Merknaden tas til følge/etterretning. Deler av alternativ 1 er avsatt til industri i kommuneplanen 2016 – 2026 (N1). Iht. NVE's presisering er Hasvalsætra aktuell for behandling av konsesjonssøknad så snart JBI bestemmer seg for dette alternativet. Hvis kriteriet er ferdig områdereguleringsplan vil Hasvalsætra senest være</p>
--	--	--	--

		<ul style="list-style-type: none"> • Området må være avsatt til industri eller annet egnet arealformål i kommuneplanens arealdel eller regulert til formålet. I saker om nettilknytning vil NVE måtte gjøre konkrete vurderinger av realismen i prosjektet før de tas saken til behandling. • Nettselskapet må ha vurdert om tilknytningen av forbruket er driftsmessig forsvarlig, eller om det er behov for investeringer i regional- eller transmisjonsnettet for å knytte til forbruket. Dokumentasjon må vedlegges søknaden. • Dersom det ikke er driftsmessig forsvarlig å knytte til forbruket, må en utredningsavtale med nettselskapet ligge vedlagt søknaden, inkludert en aksept fra kunden som ønsker å tilknyttes om å betale utredningskostnader. • Om tilknytningen av nytt forbruk krever store investeringer i regional- eller transmisjonsnettet, som nye ledninger og 	<p>«prekvalifisert» for behandling av konsesjonssøknad i april 2022. Planprogrammet endres iht. høringsuttalelsen, jf. kulepunktene.</p>
--	--	--	--

		<p>transformatorstasjoner, vil NVE kunne kreve en samtidig behandling av søknadene.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dersom selskaper som ikke allerede er nettkonsesjonær søker om en større nettutbygging for å tilrettelegge for industriutvikling, vil NVE som en del av behandlingen kunne kreve energiutredninger i medhold av forskrift om energiutredninger fra det regionale kraftsystemutredningsansvarlige nettselskapet, for å se hvordan de omsøkte nettanleggene henger sammen med resten av nettutviklingen og kraftsystemet i området. <p>Planprogrammet omtaler behovet for tilførsel av strøm til området og at behovet for evt oppgradering/utvidelse skal behandles etter energiloven. I regionalt planforum ba kommunen om en orientering om foreliggende planer for Vinstralinjene, utbygging av trafo og forholdet mellom plan etter PBL og energiloven. NVE anbefaler at konkrete spørsmål knyttet til foreliggende planer for Vinstralinjene avklares i samarbeid</p>	<p>Merknaden tas til følge/etterretning. Høringsuttalelsen fra NVE presiserer hva kommunen har bedt om avklaring av og innarbeides i planprogrammet. Kommunen er orientert bla. av Statnett om tilgjengelig strøm fra Vinstralinjene og oppstart av arbeidet med å etablere ny trafostasjon (trolig på Skyberg i Mustadroa). Det er imidlertid JBI som må søke om konsesjon på tilførsel av strøm til Hasvalsætra næringsområde.</p>
--	--	---	--

		med Statnett og NVEs energi- og konsesjonsavdeling.	
4	Statsforvalteren Innlandet 04.06.2021	<p>Planprogrammet redegjør for konsekvensutredning av 5 temaer og utredning av 4 temaer. Temaene omfatter hovedsakelig tiltak i eller umiddelbar nærhet til planområdet. Tema mobilitetsplan og transportløsninger omfatter imidlertid et vesentlig større influensområde. Det samme gjelder også tema klima- og energiutredning, men analysen skal vektlegge klimaavtrykket av en batterifabrikk på Hasvalsætra. Et planprogram skal gjøre rede for formålet med planarbeidet, planprosessen med frister og deltakere, opplegget for medvirkning, spesielt i forhold til grupper som antas å bli særlig berørt, hvilke alternativer som vil bli vurdert og behovet for utredninger. Statsforvalteren forutsetter at det videre planarbeidet følger opp de utredninger som blir beskrevet i planprogrammet.</p> <p>Statsforvalteren ser til at nasjonale føringer og forventninger legges til grunn for planleggingen. Statsforvalteren lister deretter opp 11 nasjonale mål og føringer.</p>	<p>Merknaden tas til etterretning.</p> <p>Merknaden tas til følge. De 11 nasjonale mål og føringer som listes opp fremgår bare delvis i kapittel 1.2.1. Opplistingen i planprogrammet revideres.</p>

	<p>Statsforvalteren presiserer at prinsippet om universell utforming skal ivaretas i planlegging og krav til det enkelte byggetiltak. Det er viktig at prinsippet om universell utforming gjelder for eventuelle områder som er tiltenkt publikum og for servicefunksjoner, samt kontorarbeidsplasser. Statsforvalteren bemerker at da tiltaket tar høyde for 2000 arbeidsplasser, vil universell utforming være viktig for blant annet å sikre et inkluderende arbeidsliv.</p> <p>Vannforvaltning og forurensning Det vil være behov for store mengder prosessvann og kjølevann. Det legges opp til at dette skal tas direkte fra Randsfjorden, og føres direkte tilbake på dypt vann. Selv om Randsfjorden er en stor og dyp innsjø, forutsetter Statsforvalteren at utslippet av store mengder oppvarmet vann konsekvensvurderes. Utslipp i lokale resipienter må unngås, da det kan ha svært uheldig virkning på plante- og dyreliv i vann. Det bør vurderes alternativ utnyttning av varmeenergien i kjølevannet. Spillvarme er en ressurs det bør utarbeides planer for å utnytte.</p> <p>Databasen for sensitive artsdata bør inngå som en del av kunnskapsgrunnlaget på lik linje med</p>	<p>Merknaden tas til følge. Høringsuttalelsen gjengis etter oppstillingen av nasjonale og statlige føringer i planprogrammet kapittel 1.2.1.</p> <p>Merknaden tas til følge. Kommunen viser for øvrig til Mattilsynets og NVE's høringsuttalelse som også konkluderer med krav om konsekvensutredning av uttak av prosess/kjølevann og tilbakeføring til Randsfjorden, samt utnyttelse av spillvarme som en ressurs. Planprogrammet er endret med et nytt konsekvensutredningstema vannforvaltning.</p> <p>Merknaden tas til følge. Sensitive artsdata spesifiseres i kapittel 5.3.3 Naturmangfold. I samme kapittel spesifiseres samlet belastning på økosystemene som berøres av industriområdet og i influensområdet. Hvilken innvirkning</p>
--	---	--

		<p>Naturbase og Artskart. I tillegg til å vurdere effektene på de enkelte artene og naturtypene er det viktig å se på den samla belastningen på økosystemene som berøres av det konkrete tiltaket og i influensområdet. Statsforvalteren forutsetter at det videre planarbeidet ses i sammenheng med solcelleanlegget i Gjøvik som er under planlegging, og hvilken innvirkning tiltakene vil ha på de forskjellige dyrearter og deres trekkmonster i området.</p> <p>Mht. samfunnssikkerhet og beredskap viser Statsforvalteren til at det skal utarbeides en ROS-analyse iht. veileder og at aktuelle forhold ivaretas i reguleringsplanen.</p> <p>Statsforvalteren minner om at i vurdering av klimaendringer skal høye alternativer fra nasjonale klimafremskrivninger legges til grunn.</p> <p>Kommunen må sikre at planområdet er tilstrekkelig sikret mot fare eller vesentlig ulempe, og at tiltak ikke fører til fare eller vesentlig ulempe for grunn, jfr. plan- og bygningsloven § 28-1. Vi forutsetter at føringer gitt i lovverk og forskrifter blir overholdt.</p>	<p>batterifabrikk på Hasvalsætra og solcelleparken under planlegging ved fellesbeitet i Gjøvik vil ha på forskjellige dyrearter og deres trekkmonster i området vil bli vurdert i det videre planarbeidet.</p> <p>Merknaden tas til følge. Formuleringen i avsnittet i høringsuttalelsen innarbeides i kapittel 6. Risiko og sårbarhetsanalyse.</p> <p>Merknaden tas til følge. Formuleringen i avsnittet i høringsuttalelsen innarbeides i kapittel 5.4.3 Overvann og flom.</p> <p>Merknaden tas til følge. Formuleringen i avsnittet i høringsuttalelsen innarbeides i kapittel 5.4.3 Overvann og flom.</p>
--	--	---	---

		<p>En eventuell batterifabrikk på Hasvalsætra vil sysselsette ca. 2000 mennesker og medføre transport av 400 containere per uke. Videre kommer det frem i planprogrammet at tiltaket trolig vil medføre behov for ytterligere etableringer av underleverandører omkring Hasvalsætrakrysset. Bærekraftig utvikling innebærer blant annet reduksjon av bilbruk. Reduksjon av biltrafikk er et viktig virkemiddel for å redusere utslipp av klimagasser. Statsforvalteren forutsetter at transportløsninger for ansatte og godstransport utredes i det videre planarbeidet.</p> <p>Statsforvalteren bemerker at flere kommuner er i en konkurransesituasjon om å få en batterifabrikk til sin kommune. Da det er usikkert om det er</p>	<p>Merknaden tas til etterretning. Antall containere blir trolig det dobbelte per uke i forhold til hva statsforvalteren antar. Etablering av en batterifabrikk på Hasvalsætra vil trolig medføre ytterligere etableringer av underleverandører omkring Hasvalsæterkrysset. Mye er uklart pt. men virkningen ved etablering av en gigabatterifabrikk på Hasvalsætra vil bli klarere gjennom utredningene kommunen har beskrevet i planprogrammet. God kvalitet på utredningene er viktig for kommunen av flere grunner. Utilstrekkelige utredninger vil være grunnlag for innsigelser til planforslaget, noe som vil forsinke etableringen. Relevante utredninger og god kvalitet på disse er imidlertid avgjørende for å kunne fremme en god plan for næringsområdet, inklusiv virkningen for samfunn og miljø. Bærekraftig utvikling blant annet gjennom reduksjon av bilbruk er viktig for å redusere utslipp av klimagasser. Beliggenheten av Hasvalsætra kombinerer flere forutsetninger for en batterifabrikk som trolig ikke finnes mer optimalt på et sted i Norge (strøm, vann, stor nok tomt, tilknytning til industriklynge, transportnett, avstand til markedet etc). Ulempen med Hasvalsætra i et klimaperspektiv, er som påpekt i flere høringsuttalelser, avstand fra nærliggende tettsteder. Det er imidlertid også pekt på at omfanget av en gigabatterifabrikk tilsier at etablering av en slik vanskelig kan anlegges i eller ved befolkningssentra. Betrakter en Hasvalsætra som sentrum, ser en ganske snart at krysset mellom Fv 33 og Fv 247 er et regionalt sentrum i Vestoppland, med flertallet av tettstedene 10 - 30 minutters reisetid fra det planlagte industriområdet. Videre utfordring mht. reduksjon av klimagasser er derfor transportløsninger for reduksjon av biltrafikk ifbm. arbeidsreiser og godstransport. Tema 5.4.1 Mobilitetsplan og transportløsninger endres fra utredningstema til konsekvensutredning ved fastsettelse av planprogrammet. Temaet er kommentert spesielt i flere høringsuttalelser og utredningen vil bli en viktig forutsetning i det videre planarbeidet. Transportløsninger og redusert bilbruk omfattes også av utredningstema kapittel 5.4.4 Klima og energiutredning.</p> <p>Merknaden tas til etterretning, se for øvrig behandling av merknad XX. Slik fylkesmannen viser til er det tre alternativer for planområdet. Et alternativ for industriområde iht. kommuneplanen 2016 – 2026 (alternativ 0) og to alternativer for batterifabrikk (alternativ 1 og 2). Varsel om oppstart av områderegeringsplan</p>
--	--	--	---

		<p>nettopp Søndre Land som vil få tildelt fabrikk, er det også en del usikkerhet om kommunen vil få behov for å avsette så store områder til industri/lager som nå er aktuelt, dersom fabrikken blir lagt til en annen kommune.</p> <p>Statsforvalteren mener det i regulering av området må tas stilling til hva som skal skje dersom det ikke blir aktuelt med fabrikk. Store deler av området som tenkes brukt til batterifabrikk er i gjeldende kommuneplan avsatt til LNFR-formål. Statsforvalteren mener det aktuelle området bør reguleres til kombinert formål næring/LNFR. Videre bør det angis en tidsavgrensning som angir at dersom det ikke er fastslått at det blir anlagt batterifabrikk i Søndre Land, skal området reguleres tilbake til LNFR-formål. Statsforvalteren forutsetter at det i reguleringsarbeidet blir satt bestemmelser om tilbakeføring til LNFR-formål, enten ved fastsettelse av at fabrikken blir lokalisert i en annen kommune, eller ved rullering av kommuneplanens arealdel.</p>	<p>for Hasvalsætra industriområde gjelder spesifikt i forhold til JBI's planer for etablering av en 3. batterifabrikk i Norge. Søndre Land kommune har brukt store ressurser på å sikre seg denne etableringen å legge forholdene til rette slik at arbeidet med bygging av fabrikk kan starte i 2023. Søndre Land kommune har ingen plan B i forhold til andre aktører, men kommunen vet at det er behov for etablering av flere batterifabrikker i Europa og Norge det nærmeste ti-året. Hvis Hasvalsætra ikke blir valgt i denne omgangen vil utredninger og planarbeidet utført være grunnlag for andre interessenter. Deltagelse i konkurranse med 100 andre alternativer i Norge er i så måte god reklame for åpenbare fordeler med valg av Hasvalsætra. Dette vil ytterligere være tilfellet hvis Hasvalsætra er blant de tre alternativene som skal velges fra de 20 som gjenstår pt. Båndlegging av Hasvalsætra industriområde alternativ 1 og/eller 2 er derfor aktuell for en periode fremover før arealet eventuelt tilbakeføres til LNFR. Dette avklares nærmere i reguleringsplanarbeidet og vil inngå i reguleringsbestemmelsene. Vedrørende bruk av kombinerte formål vil dette avklares i det påfølgende reguleringsplanarbeidet.</p>
5	<p>Direktoratet for mineralforvaltning 04.06.2021</p>	<p>Regional og kommunal arealplanlegging er viktige verktøy for å sikre tilgjengelighet til mineralforekomster som kan være aktuelle for fremtidige uttak, samtidig som miljø- og samfunnshensyn ivaretas. Ivaretagelse</p>	<p>Merknaden tas til etterretning.</p>

av byggeråstoffer med korte transportavstander er viktig for reduksjon av klimagassutslipp. Dette bidrar for øvrig til å minske press på bynære ressurser av grus, pukk og sand.

Det er registrert et lokalt uttak på eiendom 33/1. «Uttaket er vurdert av DMF til ikke å være konsesjonspliktig, men er over 500 m³, og er dermed meldepliktig ihht. Mineralloven. I det videre planarbeidet bør det gjøres rede for i hvilken grad uttaket blir påvirket, og hvorvidt det er aktuelt å gjennomføre noe uttak før området blir gjort utilgjengelig ved nedbygging».

Norges geologiske undersøkelse (NGU) har registrert forekomstområde for

Merknaden tas til følge. Eiendom 33/1 omfatter to teiger, henholdsvis på nordsiden og sørsiden av Fv 33. Kommunen var ukjent med det henviste uttaksområdet og kontaktet derfor DMV v/rådgiver Håvard Hammerstad for ytterligere informasjon. Han opplyser på telefon 10.6.2021 at uttaksområdet er registrert som 5241 Uttak mellom Purkesvehølet og Knottbekken, jf. punktfasting på <https://minit.dirmin.no/kart/>

I utarbeidelsen av planforslaget vil det bli gjort rede for i hvilken grad uttaket blir påvirket og/eller uttak før området eventuelt blir gjort utilgjengelig ved nedbygging. Størrelse og kvalitet på uttaket er ukjent pt. Videre vurdering forutsetter at uttaket kartlegges.

Merknaden tas til følge. NGU's registrering 3447 – 301 Lien (Objektid 37601) er kalkforekomsten registrert med følgende fritekst, se link https://aps.ngu.no/pls/oradb/minres_deposit_fakta_NY_KS.Main?p_objid=37601&p_spraak=N

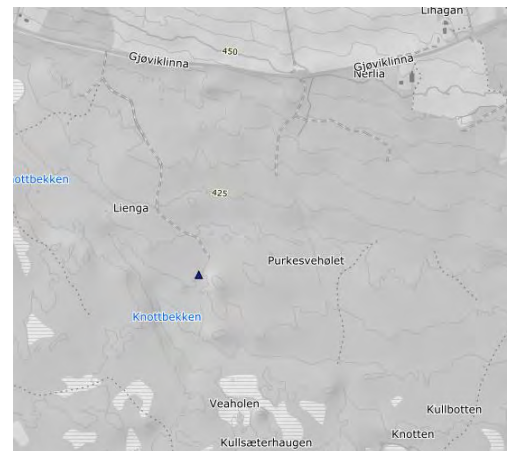
karbonatmineraler, spesifikt kalkområder til jordbrukskalk. Det er ikke tilgjengelig ytterligere informasjon om forekomsten, og forekomsten må ansees å kun ha begrenset verdi som industrimineral. Planen bør likevel omtale forekomsten slik det framkommer eventuelle båndleggingseffekter som følge av tiltak i planen.

I brev av 24 mars 1977 fra Søndre Land kommune, Oppland, ble NGU anmodet om å befare diverse kalkområder ved Lien. Hensikten med befaringen var å vurdere mulighetene for uttak av jordbrukskalk. Kalksteinen ligger i et sterkt overdekket område med få og spredte blotninger. Kalksteinen (ortocerkalk) stikker opp som lave Ø-V-gående koller, fyllitt. Analysene viser at anvendelsen i dag er begrenset til jordbruks- formål. En fastleggelse av kalksteinens utbredelse og mektighet i området, må avklares før en kan ta endelig standpunkt til en eventuell utnyttelse.

Forekomsten har om lag tilsvarende beliggenhet som uttaket omtalt over, se kart under. Det vil si i alternativ 2. DMV antar at forekomsten er egnet til jordbrukskalk, men at den har begrenset verdi som industrimineral. Forekomsten kartlegges og omtales i plandokumentene slik at det framkommer eventuelle båndleggingseffekter som følge av tiltak i planen.

Beliggenhet se trekant på kartet under, jf.

https://geo.ngu.no/kart/mineralressurser_mobil/?lang=nor&extent=243739,6743697,247739,6747697&map=0

De to lokalitetene mellom Purkesvehølet og Knottbekken i alternativ 2 innarbeides i planprogrammet og konsekvensutredes som en del av kapittel 5.3.5 Naturressurser.

		<p>Når det planlegges et nærings- eller industriområde av disse dimensjonene, forventer DMF at det gjøres rede for massebalansen i prosjektet. Gjennom det videre planarbeidet ber DMF om at det utredes for om prosjektet vil ha et masseoverskudd. Det bør her gjøres rede for hvilken kvalitet som forventes på massene, og vurdere hvilke formål som disse massene er best egnet til, i tråd med de nasjonale forventningene til bruk og gjenbruk av byggeråstoff som mineralsk ressurs.</p> <p>DMF fraråder at eventuelle kvalitetsmasser legges i permanente deponi eller disponeres som fyllmasser.</p>	<p>Forekomsten og uttaksområdet er summarisk beskrevet og videre utredning forutsetter at det utføres en tilstrekkelig kartlegging/grunnundersøkelse i felt.</p> <p>Merknaden tas til følge. Massebalanse, kvalitet på massene og hvilke formål massene er egnet til og gjenbruk av eventuell overskuddsmasse innarbeides i planprogrammet og konsekvensutredes som en del av kapittel 5.3.5 Naturressurser.</p> <p>Merknaden tas til etterretning. Løsmassene i planområdet (alternativ 0, alternativ 1 og alternativ 2) er hovedsakelig klassifisert som tykk morene på NGU's løsmassekart. Berggrunnen i området er klassifisert som fyllitt i tegnforklaringen til NGU, men klikk på arealet beskrives berggrunnen som «Kalkstein, skifer, alunskifer og sandstein, stedvis konglomerat. Bergartene kan være stedege langs grensen mot grunnfjellet». Grunnforholdene i planområdet er ikke undersøkt. Konsekvensutredningen vil avklare massebalanse og forekomst av eventuelle kvalitetsmasser. Behov for kvalitetsmasser i utredningsalternativene og ivaretagelse eventuell kvalitetsmasse vurderes deretter som et avbøtende tiltak.</p>
6	Mattilsynet 04.06.2021	<p>Mattilsynets høringsuttalelse konkluderer at de «...forventer at konsekvensutredningene omfatter løsninger og konsekvenser for vannforsyning i området både i forhold til eksisterende vannforsyning og</p>	<p>Merknaden tas til følge. I planprogrammet side 3 vises det til følgende «Strøm og vannforsyning krever konsesjon fra NVE etter annet lovverk (energiloven og vannressursloven. Dette konsekvensutredes derfor ikke som en del av planbehandlingen iht. PBL. Mht. energiloven er kommunen kun høringspart og ikke planmyndighet. Etablering av vannforsyningssystem med minst 10 m3 per døgn krever plangodkjenning fra Mattilsynet iht. drikkevannforskriften § 18.</p>

		<p>eksisterende og planlagt aktivitet. Behovet og løsningene for vannforsyning til en eventuell batterifabrikk må være grundig utredet siden det skisseres behov for store mengder både drikkevann og kjølevann til denne type drift. Utredningene må også vise at utslipp av temperert kjølevann ikke får konsekvenser for fiskevelferden»</p> <p>Mattilsynet forventer at kommunen legger hensyn gitt i Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging 2019 – 2023 (vedtatt 14 mai 2019) til grunn, jf. punkt 2.3 slik det er referert til i høringsuttalelsen. Det samme gjelder Nasjonale mål for vann og helse, vedtatt av regjeringen 22. mai 2014.</p> <p>Mattilsynet gir deretter flere innspill til kommunens videre arbeid med planen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Oversikt over drikkevanskilder og avløpsanlegg, slik at alle kan få tilgang til helsemessig trygt og nok drikkevann. • Drikkevanskilder skal beskyttes, og regler for hvilke aktiviteter som kan tillates i 	<p>Konsesjonspliktutredningen til NVE avgjør hvilket lovverk som skal brukes i videre saksbehandling (vannressursloven eller PBL, kommunen er planmyndighet kun for sistnevnte». <u>Kommunen forstår Mattilsynets høringsuttalelse slik at de ønsker at konsekvensutredning av vannuttaket gjøres iht. PBL.</u> Planprogrammet endres og fastsettes i tråd med dette. Endringen omfatter nytt kapittel konsekvensutredning tema vannforvaltning. Temaet omfatter vannuttak, vannforsyning og utslipp av kjølevann. Mattilsynet viser til temperert vann og fiskevelferden, som de har ansvar for. Utslipp av temperert kjølevann omfatter imidlertid også av Statsforvalteren Innlandets høringsuttalelse med forventning om konsekvensutredning av store mengder oppvarmet vann. Dette gjelder oppvarmet vann som mulig forurensning, men også at spillvarme er en ressurs som bør utnyttes. Konsekvensutredningen vil ta utgangspunkt i pågående utredninger.</p> <p>Merknaden tas til følge. Nasjonale forventninger 2019 - 2023 spesifiseres i nytt punkt KU-tema vannforvaltning i planprogrammet. Det samme gjelder Nasjonale mål for vann og helse, vedtatt 22. mai 2014. Planprogrammet med fastsetting av konsekvensutredningen vil vise til at planbeskrivelsen skal beskrive hvordan nasjonale mål og forventninger blir ivaretatt i planforslaget.</p> <p>Merknadene tas til etterretning. Vesentlig i denne sammenheng er innspill som grunnlag for fastsetting av planprogrammet, spesielt KU-tema vannforvaltning. Vannforvaltningen til en batterifabrikk på Hasvalsætra vil bli drøftet med Mattilsynet som en del av medvirkningsprosessen i arbeidet med utarbeidelsen av en områderegeringsplan. Det forutsettes flere møtepunkter med Mattilsynet og andre regionale myndigheter før planforslaget legges ut til offentlig ettersyn og høring.</p>
--	--	---	---

		<p>hensynssonene, må følges opp i bestemmelser.</p> <ul style="list-style-type: none">• Drikkevannskilder må være synlig i plankartene sammen med hensynssoner og bestemmelser.• Kommunen må kartlegge og vurdere tilstanden og tilgjengeligheten til eksisterende vannforsyning i området.• Med det store behovet for eventuell batterifabrikk har for både drikkevannsforsyning og kjølevann må planen inneholde grundige beskrivelser av hvordan dette skal løses.• Det må utarbeides en teknisk plan for vannforsyningen før det gis tillatelse til tiltaket. Planen må være utarbeidet av kompetente personer og inneholde informasjon og vurdering av relevante forhold og gjennomførbare løsninger (rekkefølgekrav. Ledningsnett, tappepunkter og vannkilder skal inngå som et minimum.• Reguleringsplanen må inneholde bestemmelser som krever at tiltakshaver før byggestart kan dokumentere at planlagt vannforsyning gir både nok og	
--	--	---	--

		<p>trygt drikkevann, slik det kreves av PBL § 27-1</p> <ul style="list-style-type: none"> • For nye vannforsyningsystem og nybygde ledningsnett må eierforhold etter fullført utbygging fastsettes gjennom utbygningsavtaler. <p>Matloven stiller krav om at enhver skal utvise nødvendig aktsomhet slik at det ikke oppstår fare for utvikling av planteskadegjørere i forbindelse med anleggsarbeid og flytting av masser. Mattilsynet forventer at områdereguleringsplanen inneholder bestemmelser som ivaretar dette.</p> <p>Mattilsynet viser til særlig aktsomhetsplikt for å forebygge/forhindre risiko for spredning av smittsomme sykdommer på dyr og fisk. Det forventes derfor bestemmelser som forebygger overføring av kjent og ukjent smitte mellom vassdrag.</p> <p>Utslipp av store mengder kjølevann kan utgjøre en risiko for temperaturheving i vannet der det «brukes» kjølevannet slippes ut. Det må sikres at utslipp av kjølevann ikke får betydning for dyre/fiskevevferden.</p>	<p>Merknaden tas til følge. Planbestemmelsene til områdereguleringsplanen utarbeides bla. på grunnlag av KU. Uønskede arter i planområdet spesifiseres derfor i KU-tema 5.3.3 Naturmangfold.</p> <p>Merknaden tas til etterretning. Mattilsynet vil bli invitert til å gi innspill til planbestemmelsene undervegs i planprosessen og merknader til områdereguleringsplanforslaget på høring/offentlig ettersyn.</p> <p>Merknaden tas til etterretning. Det vises til nytt KU-tema vannforvaltning over, der nevnte forhold er en av flere forhold skal konsekvensutredes. I utgangspunktet har kommunen tatt hensyn til forholdet nevnt ved i utgangspunktet å avvise lokalt vannuttak fra Gåstjern eller utslipp av vann i Lauselva som resipient som aktuell problemstilling ved etablering av en batterifabrikk på Hasvalsætra. Vann vil bli hentet fra og sluppet ut i Randsfjorden. Videre utredning av mulige tekniske løsninger og konsekvensutredning av disse vil avklare forsvarlig gjennomføring</p>
--	--	---	--

			innenfor gjeldende lovverk og retningslinjer. Mattilsynet og øvrige regionale myndigheter vil få anledning til å gi innspill undervegs i planprosessen og komme med merknader til områderegeringsplanforslaget på høring/offentlig ettersyn.
7	Statens vegvesen 07.06.2021	<p>Av temaer som skal konsekvensutredes er SSV spesielt opptatt av temaet trafiksikkerhet og trafikk til og fra fabrikken. Det gjelder både næringstransport og arbeidsreiser fordelt på bilreiser, kollektivtrafikk og myke trafikanter. Det må derfor lages en trafikkanalyse som omhandler alle trafikantergrupper.</p> <p>Atkomsten fra FV. 33/247 må dimensjoneres og utformes i henhold til vegnormalen N100 Veg- og gateutforming. Trafikkanalysen som skal utarbeides må beregne trafikken som batterifabrikken skaper. Den beregnede trafikken som skal inn og ut på området og trafikken på Fv 33/247 er dimensjonerende for utformingen av atkomsten fra Fv 33/247. Med den store aktiviteten som det planlagte tiltaket skaper kan det bli snakk om et fullkanalisert vegkryss. Av trafiksikkerhetsmessige grunner må det gis en rekkefølgebeparelse som sikrer at atkomsten fra Fv 33/247 er ferdigstilt før fabrikken eller tilhørende bygninger på området kan tas i bruk.</p>	<p>Merknaden tas til følge. Formuleringen i høringsuttalelsen innarbeides i kapittel 5.4.1 Mobilitetsplan og transportløsninger.</p> <p>Merknaden tas til følge. Formuleringen i høringsuttalelsen innarbeides i 5.4.1 Mobilitetsplan og transportløsninger. I dialog med Samferdselsavdelingen og SSV har kommunen signalisert at plangrensen for områderegeringsplanen utvides til å omfatte nødvendige trafikkarealer. I behandlingen av høringsuttalelsen fra Samferdselsavdelingen viser kommunen til at etter nærmere vurdering er det i stedet mer hensiktsmessig å utarbeide en egen reguleringsplan med planprogram for trafikkarealene som grenser til eller delvis overlapper områderegeringsplanen for industriområdet. Fordelen med dette er umiddelbart at kommunen sparer tid i planarbeidet med fornyet høring av planprogrammet som følge av utvidelse av plangrensen. Hvis JBI velger Hasvalsætra næringsområde vil det være vesentlig for å opprettholde planlagt fremdrift i plansaken. Mht. adkomst til fabrikkområdet fra fylkesveg har kommunen for øvrig bedre tid til planlegging. Videre vil planlegging av trafikale forhold forenkles ved valg/avklaring alternativ 1 eller 2 med batterifabrikk. I tillegg er det sannsynlig at valg av kjølevannsløsning kan medføre anleggelse av gang- og sykkelveg langs Fv 33 fra Fluberg og/eller Fv 247 fra Hov. Det vil si at en reguleringsplan for adkomst til batterifabrikken omhandler alle trafikantergrupper i sammenheng. Videre at utstrekningen av en reguleringsplan for veg lettere kan være fleksibel sammenlignet med områderegering av industriområdet med utredning/konsekvensutredning av mange tema iht. fastsatt planprogram.</p>

		<p>Batterifabrikk er en svært arbeidsintensiv virksomhet og er her planlagt utenfor boligsentra der fabrikkens ansatte vil bo.</p> <p>Fabrikkområdet legges på et sted der det i dag ikke er tilrettelagt verken for kollektivtrafikk eller for gående og syklende. Plasseringen vil derfor medføre mye privatbilreiser og vil stride imot prinsippene om samordnet bolig-, areal- og transportplanlegging. Siden tiltaket er såpass arealkrevende, er det begrenset med tilgjengelige arealer i mere sentrale områder. Reguleringsplanen må imidlertid redegjøre for alternative lokaliseringer og hvorfor nettopp denne lokaliseringen blir valgt. Det må også vurderes om hva som skal skje med området sett opp imot øvrige næringsarealer i kommunen, dersom lokalisering av tiltenkt virksomhet ikke fører frem.</p>	<p>Merknaden tas til følge. Høringsuttalelsen innarbeides innledningsvis i kapittel 5.4.1 Mobilitetsplan og transportløsninger. Siste setning, hva som skal skje med området dersom det ikke blir batterifabrikk, innarbeides som en del av presentasjon av alternativene i kapittel 4.</p>
8	<p>Innlandet fylkeskommune 28.04.2021 (merk at datoen på brevet er feil, jf. henvendelse om utsatt høringsfrist samt at brevet forelå i kommunen 09.06.2021)</p>	<p>Innlandet anses som meget godt egnet for å huse industri innen batteriproduksjon. Dette krever store tilrettelagte areal, god vann- og strømforsyning og tilgang på arbeidskraft og kompetansemiljøer. Hasvalsætra er vurdert å kunne være et aktuelt område.</p> <p>Fylkeskommunen viser til beliggenheten av Hasvalsætra som regionalt knutepunkt, et flatt skogareal uten</p>	<p>Merknaden tas til etterretning.</p> <p>Merknaden tas til etterretning.</p>

		<p>bebyggelse. De understreker viktigheten av «...trafiksikkerhet, fremkommelighet og klima- og miljøvennlig transport ved etablering av et stort næringsområde, og forutsetter at dette utredes og ivaretas i planarbeidet. Vi merker oss positivt at det skal utarbeides mobilitetsplan i forbindelse med planarbeidet, men viser til ytterligere merknader under tema Samferdselsfaglige forhold.»</p> <p>Næringsområde N1 på Hasvalsætra ligger i kommuneplanen 2016 – 2026 og etablering av en eventuell batterifabrikk er iht. retningslinje i bestemmelse § 2.5.2 i kommuneplanens arealdel.</p> <p>Planområdet reguleres i hovedsak til kombinert formål industri/lager, i tillegg til grønnstruktur for skjerming av industribebyggelsen, samferdselsanlegg og teknisk infrastruktur, faresoner, støysoner og hensynssoner. Fylkeskommunen forutsetter at det utarbeides dekkende bestemmelser for nødvendig hensyn av arealbruken og at retningslinje for støy T-1442/2016 og retningslinje for luftkvalitet i arealplanlegging T-1520 legges til grunn for planleggingen.</p> <p>Planområdet som ønskes avsatt til næringsformål er stort. I planarbeidet</p>	<p>Merknaden tas til etterretning.</p> <p>Merknaden tas til etterretning/tas til følge. Retningslinje støy T-1442/2016 er nevnt planprogrammet kapittel 5.4.2. Retningslinjen T-1520 luftkvalitet er ikke nevnt spesifikt. T-1520 spesifiseres/innarbeides i planprogrammet.</p> <p>Merknaden tas til etterretning. Planprogrammet omfatter tre alternativer der 0-alternativet gjelder dagens bruk som tilsvarer status LNFR og industri på 321 daa.</p>
--	--	--	--

		<p>må kommunen utrede og vurdere hva området eventuelt skal benyttes til hvis en batterifabrikk ikke etableres på Hasvalsætra. «Det bør gjøres vurderinger av om dette er riktig plassering av eventuelle lokale/regionale næringsetableringer, jfr. våre merknader under tema Samferdselsfaglige forhold.»</p> <p>Fylkeskommunen viser til at det er lagt opp til god dialog og medvirkning i planarbeidet.</p> <p>Det er positivt at planarbeidet er presentert i planforum 18.05.2021. Det vises til merknader som kom frem i møtet.</p>	<p>Utredning av 0-alternativet omfatter således Hasvalsætra til industri uten etablering av batterifabrikk. Merknaden er slik sett allerede ivaretatt i planprogrammet i forhold til temaer som skal utredes. Mht. videre utarbeidelse av områdereguleringsplanen er det naturlig at båndlegging av areal utover 321 da tilbakeføres til LNF hvis batterifabrikk ikke etableres i området. Vilårene vil drøftes i planbeskrivelsen/fremgå av planbestemmelsene. Kommunen regulerer arealet for JBI's etablering av batterifabrikk. Kommunen ser at fastsetting av planprogrammet nå er en helt avgjørende forutsetning for å kunne starte arbeidet med å bygge fabrikk i 2023. Ellers kunne det vært et bedre alternativ å starte reguleringsplanprosessen først når JBI hadde vedtok å etablere seg på Hasvalsætra. Kommunen har ingen plan B, men hvis en batterifabrikk ikke etableres i denne omgang vil utredninger/planarbeid kunne effektueres av en annen aktør. Norge har begrenset kraftoverskudd, men det er mulig å etablere 8 – 9 gigabatterifabrikker i løpet av det neste tiåret (tre fabrikker er under planlegging pt. hvorav Hasvalsætra er en av 20 alternativer for den 3. fabrikk). Områdereguleringsplanen bør båndlegge areal på Hasvalsætra for etablering av batterifabrikk for et begrenset antall år før arealet tilbakeføres til LNFR. Hvor lang tid må utredes nærmere. Siste del av merknaden tas til følge (se videre) ved at «Mobilitetsplan og transportløsninger» endres fra utredningstema til tema for konsekvensutredning. Plassering av en batterifabrikk på Hasvalsætra vil da bli konsekvensutredet også i forhold til samferdsel. Samferdselsfaglige forhold, som påpekt over, har for øvrig sammenheng med utredningstema 5.4.4. Klima og energiutredning.</p> <p>Merknaden tas til etterretning.</p> <p>Merknaden tas til etterretning. Kommunen har mottatt forslag til referat fra regionalt planforum 18.05.2021. Svar er returnert med ønske om presisering av alternativene. Kommunen har pt. ikke mottatt endelig referat fra planforum. Tilbakemeldingene i regionalt planforum var imidlertid konstruktive og i tråd med hørings svarene fra regionale myndigheter som behandlet her.</p>
--	--	---	---

		<p>Forslag til planprogram anses «...som et godt utgangspunkt for det plan- og utredningsarbeidet som skal gjøres videre. Utredningene er viktige mht. kvalitet, og viktig som grunnlag for de ulike faglige vurderingene til planen.» Fylkeskommunen forutsetter for øvrig at planarbeidet søker helhetlige løsninger med godt områdekvalitet mht. grønnstruktur, utearealer, tilpasning til terreng og omkringliggende arealer.</p> <p>Fylkeskommunen forutsetter videre at planarbeidet skjer i henhold til lov- og planverk, i dialog med kommunen og øvrige berørte parter og med godt tilrettelagt medvirkning også i den videre planprosessen.</p> <p>Fylkeskommunen synes det er veldig positivt at hjortevilt vurderes særskilt, med spesielt fokus på barriereeffekter.</p> <p>Mht. vilt viser fylkeskommunen at det er viktig at det gjøres en vurdering av konsekvensene på økologiske funksjonsområder og betingelser for alt vilt, ikke kun hjortevilt, som for eksempel ressursgrunnlag, spillplasser,</p>	<p>Merknaden tas til etterretning. Kommunen merker seg at fylkeskommunen er tilfreds med forslag til planprogram. Regionale myndigheter har gitt flere konstruktive forslag til forbedring av planprogrammet. Planprogrammet endres iht. merknader før formannskapet fastsetter det, jf. merknadsbehandlingen</p> <p>Merknaden tas til etterretning. Medvirkningen av planforslaget så langt har vært betinget av tidspress for varsel om oppstart og utarbeidelse av planprogram. Frister er ivarettatt iht. PBL er, men medvirkningsprosessen blant politikere, eiere og brukere av Hasvalsætra kunne med fordel vært bedre innledningsvis mht. lokal forankring av alle alternativer. Koronasituasjonen har for øvrig vært en utfordring mht. mulighet for å avvikle folkemøter. Lokal og regional forankring av planen er viktig, men tidspress i planarbeidet vil gjøre seg gjeldende også i fortsettelsen med premiss start bygging av batterifabrikk i 2023/ferdigstilling i 2025. Videre planprosess legger opp til vedtatt plan i april 2022.</p> <p>Merknaden tas til etterretning.</p> <p>Merknaden tas til etterretning. Naturmangfold skal konsekvensutredes, jf. kapittel 5.3.3 Naturmangfold. Naturmangfoldsregistreringer iht. NIN-metodikken ble gjennomført av Dokkadeltaet Nasjonale Våtmarksenter (DNV) i planområdet forsommeren 2021. Dataene er ikke lagt inn i databasen, men eksisterende og nye data i er grunnlag for vurdering av biologisk mangfold jf. naturmangfoldsloven §7, jf. §§ 8 – 12. Barriereeffekt ved etablering av en batterifabrikk på Hasvalsætra er</p>
--	--	---	--

		<p>spredningskorridorer, sammenhengende leveområder og andre betingelser som påvirker artene som har sin naturlig utbredelse i området. Påvirkningen må vurderes ift. samlet belastning på økosystemet jf. naturmangfoldslovens § 10, også på tvers av kommunegrenser.</p> <p>Samferdselsavdelingen i fylkeskommunen er regional myndighet for ivaretagelse i planleggingen mht. trafiksikkerhet, samordnet bolig-, areal- og transportplanlegging, miljø og klima, samt tilrettelegging for gående, syklende og kollektivtrafikk. Fra 01.01.2020 ble for øvrig forvaltningen av fylkesvegene overført fra Statens vegvesen.</p> <p>Samferdselsavdelingen forventer at det gjøres grundige trafikale analyser med vekt på trafiksikkerhet og fremkommelighet for samtlige trafikantgrupper. Det gjelder både vurderinger lokalt for planområdet og for virkninger utover i vegnettet.</p>	<p>nevnt spesielt i planprogrammet mht. hjortevilt. I planprogrammet fremgår det at «...utover arealbeslaget er effekten på naturmangfoldet lite kjent. Utredningen skal derfor også avklare behov for før- og etterundersøkelser. Dette for å avklare industriområdet faktiske virkning på naturmangfoldet eller å frembringe effektene/suksessen til ulike avbøtende, restaurerende eller kompensierende tiltak. Naturmangfold skal konsekvensutredes. Kommunen vil be engasjert fagkonsulent om innspill mht. tilstrekkelig utredning av aktuelle arter og avgrensning i forhold til sammenhengende leveområder der planområdet vil kunne utgjøre en barriere. Planprogrammet legger føringer for gjennomføring av konsekvensutredningen av naturmangfold, men detaljer må avklares som en del av utredningen. For kommunen er det viktig at utredningene har tilstrekkelig faglig kvalitet og at dette avklares med regionale myndigheter som en del av prosessen, det vil si dialog om utredningen før resultatet foreligger.</p> <p>Merknaden tas til etterretning.</p> <p>Merknaden tas til følge. Forholdene påpekt omfattes av planprogrammet 5.4.1 Mobilitetsplan og transportløsninger. Utredningstemaet endres imidlertid slik at fylkeskommunens merknad fremgår klart i teksten.</p>
--	--	---	--

		<p>Mht. godstransport må det tas stilling til hvilke typer kjøretøy som skal være dimensjonerende. Dersom det skal tilrettelegges for modulvogntog må dette skje på godkjente vegstrekninger. Dersom det skal søkes om godkjenning for nye vegstrekninger må disse gjennomgås. Det bør i forbindelse med planområdet vurderes muligheter for godstransport på jernbane.</p> <p>Vi merker oss at kommunen ikke har tatt med <i>Mobilitetsplan og transportløsninger</i> som et tema som skal konsekvensutredes, men som et tema som skal utredes. I henhold til Kuforskriftens § 21, skal KU identifisere og beskrive de faktorer som kan bli påvirket, og vurdere vesentlige virkninger for miljø og samfunn, herunder blant annet transportbehov. For å få et godt grunnlag for å vurdere de samlede virkninger av planen, anbefaler vi at også transport inngår som KU-tema.</p> <p>Hasvalsætra ligger perifert i forhold til befolkningsskonsentrasjoner i Søndre Land kommune, men noe nærmere regionsenteret Gjøvik og industriklyngen Raufoss. Det er busslommer langs Fv. 33, men ingen gang- og sykkelveger</p>	<p>Merknaden tas til følge. Forholdene påpekt omfattes av planprogrammet 5.4.1 Mobilitetsplan og transportløsninger. Utredningstemaet endres imidlertid slik at fylkeskommunens merknad fremgår klart i teksten. Mobilitesplan og transportløsninger utvides mht. vurdering av mulighet for godstransport på jernbane.</p> <p>Merknaden tas til følge. Kapittel 5.4.1 Mobilitetsplan og transportløsninger endres fra utrednings- til konsekvensutredningstema. Kapittelet suppleres således med kort beskrivelse av føring for KU av temaet.</p> <p>Merknaden tas til etterretning. Fylkeskommunen har åpenbart et poeng når de påpeker Hasvalsætras perifere beliggenhet i forhold til befolkningsskonsentrasjoner i regionen. Beliggenheten vil bli utredet nærmere som en del av KU-temaet 5.4.1 Mobilitetsplan og transportløsninger. Men, Hasvalsætras som regionalt knutepunkt for ferdsele i Vestoppland er en vesentlig faktor. Med Hasvalsætra som sentrum ser en at tettstedene Gjøvik, Lena, Raufoss, Vardal, Dokka, Hov, Odnes, Fluberg</p>
--	--	---	--

		<p>knyttet til planområdet. Fylkeskommunen viser til planretningslinjer for samordnet bolig-, areal og transportplanlegging og at planlagt næringsvirksomhet på Hasvalsætra kan bli utfordrende å tilrettelegge for redusert transportbehov.</p> <p>Planarbeidet må likevel legge statlige planretningslinjer til grunn, og det må utredes hvordan det kan tilrettelegges for redusert bilbruk, og herunder nødvendige tiltak. Dette innebærer blant annet at det må utredes hvordan området kan dekket med kollektivtrafikk.</p> <p>Fylkeskommunen presiserer fylkesvegnettet som berøres av planområdet der byggegrensen langs Fv 33 er 50 meter (funksjonsklasse B – regional hovedveg) og 30 meter for Fv 247 (funksjonsklasse C – lokal hovedveg). Begge har streng holdningsklasse til avkjørsler. ÅDT er 2975 langs Fv 33 og 1150 ÅDT langs Fv 247.</p>	<p>ligger 10 – 25 minutters kjøretur unna. Rushtid eksisterer ikke langs de aktuelle vegene og reisetiden er derfor effektiv avstand i forhold til fartsgrense. Pendlerstrøm til Hasvalsætra er for øvrig motsatt av eksisterende dagpendling i regionen. Dette til sammenligning med lokalisering i eller nær eksisterende bysentra der en tilsvarende økt trafikkstrøm vil medføre ytterligere belastning i forhold til eksisterende press. Med 2000 arbeidsplasser vil arbeiderene på en batterifabrikk trolig bo i alle nevnte befolkningsskonsentrasjoner. Hasvalsætra som sentrum i navet er således vel så godt egnet for reduksjon av transportbehov, sammenlignet med et fabrikkområde med sentral plassering som node i enden av en trafikkstrøm.</p> <p>Merknaden tas til følge. Forholdet som påpekt inngår i kapittel 5.4.1 Mobilitetsplan og transportløsninger. SPR er ikke nevnt i kapittelet og dette innarbeides i teksten. Mht. tilrettelegging for redusert transportbehov er tilrettelegging for kollektivtrafikk svært vesentlig. Dette er for så vidt omfattet i kapittel 5.4.1, men transportomfanget til/fra planområdet bør konsekvensutredes med vekt på å redusere personreiser til/fra jobb i privatbil til kollektivtrafikk, sykkel og gange. Gang-/sykkelveg kan etableres fra Hasvalsætra til Hov og/eller Fluberg, men avstand til disse sentraene vil naturlig medføre bussforbindelse til boområdene som vesentligste tiltak for å redusere transportbehovet. Utredning av kollektivtrafikk presiseres derfor i kapittel 5.4.1.</p> <p>Merknaden tas til følge. Opplysningene integreres i kapittel 5.4.1 Mobilitetsplan og transportløsninger.</p>
--	--	--	--

	<p>Kostnadene ved eventuelle tiltak på fylkesveg vil ikke kunne dekkes av Innlandet fylkeskommune. Alle tiltak knyttet til fylkesvegen skal byggeplan godkjennes av fylkeskommunen v/Samferdselsavdelingen. Det kan også bli behov for å skrive en gjennomføringsavtale.</p> <p>Samferdselsavdelingen ber om at i reguleringsbestemmelsene tas inn en formulering om at fylkeskommunen skal godkjenne de nødvendige trafikale tiltakene, samt godkjenne situasjonsplan og byggeplan for tiltak som berører fylkesveger og at det skal skrives gjennomføringsavtale.</p> <p>Før bebyggelse i nærføring med fylkesvegene forutsetter vi gjeldende regelverk knyttet til støy legges til grunn.</p> <p>Når det gjelder planavgrensning viser Samferdselsavdelingen i Innlandet fylkeskommune til følgende: «Planområdet vil få direkte adkomst fra fylkesveg. Varslet planavgrensning er lagt inntil fylkesvegene. Planområdet må utvides til også å omfatte de delene av fylkesvegene som blir berørt av tiltak, herunder blant annet kryss, kollektivholdeplasser og lokale gang- og sykkeltiltak»</p>	<p>Merknaden tas til etterretning. Disse forholdene avklares nærmere i planarbeidet.</p> <p>Merknaden tas til etterretning. Nevnte forhold avklares nærmere i planarbeidet.</p> <p>Merknaden tas til etterretning. Nevnte forhold avklares nærmere i planarbeidet.</p> <p>Merknaden tas til følge. Plangrensen i forslag til planprogram er bevisst redusert kun til areal for batterifabrikk, vel vitende at planen vil måtte omfatte utvidelse av areal langs Fv 33 og Fv 247 for å ivareta relevante trafikale forhold. Bakgrunnen for plangrensen satt var at kommunen ønsket innspill fra regional myndighet som vegeier. Forholdet er diskutert i regionalt planforum og avklart i høringsuttalelsen som omfattes her. Merknaden til Samferdselsavdelingen er sammenfallende med Statens vegvesen merknad mht. adkomst fra offentlig veg:</p> <p><i>«Atkomsten fra FV. 33/247 må dimensjoneres og utformes i henhold til vegnormalen N100 Veg- og gateutforming. Trafikkanalysen som skal utarbeides må beregne trafikken som batterifabrikken skaper. Den beregnede trafikken som skal inn og ut</i></p>
--	---	--

		<p><i>på området og trafikken på Fv 33/247 er dimensjonerende for utformingen av atkomsten fra Fv 33/247. Med den store aktiviteten som det planlagte tiltaket skaper kan det bli snakk om et fullkanalisert vegkryss. Av trafiksikkerhetsmessige grunner må det gis en rekkefølgebestemmelse som sikrer at atkomsten fra Fv 33/247 er ferdigstilt før fabrikk eller tilhørende bygninger på området kan tas i bruk.»</i></p> <p>Planområdet må utvides til også å omfatte de delene av fylkesvegene som blir berørt av tiltak. Spørsmålet er imidlertid hvordan? Umiddelbart vurderte kommunen å utvide plangrensen i planprogrammet slik at den omfatter et tilstrekkelig stort areal som ivaretok nødvendige trafikale forhold. Dette er diskutert/avklart som innspill fra Samferdselsavdelingen i regionalt planforum og presisert i høringsuttalelsen her. Kommunen har imidlertid vurdert dette nærmere i ettertid og funnet at det er mer hensiktsmessig å utarbeide separat reguleringsplan for de trafikale forholdene. Det vil si en overlappende eller tilgrensende plangrense mellom reguleringsplan Fv 33 og Fv 247 og områdrereguleringsplan for Hasvalsætra næringsområde. En av fordelene med en slik fremgangsmåte er at plangrensen for områdereguleringsplan Hasvalsætra industriområde vedtas som den er uten ny høring av planprogrammet. Det er vesentlig for progresjonen i plansaken. Når det gjelder regulering av vegadkomst fra fylkesveg har kommunen bedre tid til gjennomføring av planprosessen. Videre kan planforslag for fylkesvegen omfatte valgt alternativ - alternativ 0 (uten batterifabrikk) eller batterifabrikk alternativ 1 eller alternativ 2. Mht. gjennomføring vil SSV's forslag til rekkefølgebestemmelse for industriområdet (se over) sikre at de trafikale forholdene blir ivaretatt.</p> <p>Vegadkomst til de forskjellige alternativene bli utredet nærmere. Reguleringsplan for nye kryss/avkjørsler til Fv 33/Fv 247 vil således kunne bygge på utredninger utført i forbindelse med områdereguleringsplanen for Hasvalsætra næringsområde.</p> <p>En annen fordel med separat utarbeidelse av reguleringsplan for tilgrensende fylkesveg er at en slik lettere kan omfatte eventuell utvidelse til gang- og sykkelveg langs fylkesvegene. Kommunen utreder pt. flere alternativer for kjølevannsforsyning fra Randsfjorden til Hasvalsætra. Det er flere mulige senarioer</p>
--	--	--

		<p>Fylkeskommunen er ikke kjent med freda eller verneverdige kulturminner innenfor planområdet. Det videre arbeidet, slik planprogrammet stadfester, avklarer eventuelt ukjente kulturminner og eventuelle konsekvenser for kulturlandskap og nærliggende kulturmiljø.</p> <p>Fylkeskommunen viser til at det ikke er kjent automatisk fredete kulturminner i planområdet, men en gravhaug rett utenfor. Undersøkelsesplikten iht. KML § 9 blir oppfylt før høring av planforslaget. Fylkeskommunen informerer kommunen om resultatet av befaringen når denne er avsluttet.</p>	<p>med utgangspunkt i Fluberg og Hov. Trasee for kjølevann kan med fordel kombineres med etablering av gang- og sykkelveg langs fylkesvegene.</p> <p>Merknaden tas til etterretning.</p> <p>Merknaden tas til etterretning. Fylkeskommunen har gjennomført arkeologisk registrering uten at det ble påvist automatisk fredete kulturminner i planområdet (registrering bekostet av kommunen). Rapport fra arbeidet vil foreligge senere, men telefonsamtale med arkeolog Egil Brodshaug bekrefter at sikre automatisk fredete kulturminner ikke er påvist. Et vegfar fra kong Katt's grav ved Randsfjorden kan imidlertid følges helt opp til Nårumseter, gjennom planområdet. Dette er rimeligvis en gammel seterveg, men vegfar er vanskelig å datere. Pt er det uklart hvordan Kulturarvenheten ønsker vegfaret ivaretatt i planprosessen, men beliggenheten i overgangen mellom alternativ 1 og 2 vurderes som uproblematisk i forhold til etablering av industri. Vegfaret bør kunne bevares/integreres i områdereguleringsplanen som grønnstruktur for ferdsel eller tilsvarende. Når det gjelder gravhaugen utenfor planområdet, på Landheim, vurderer Brodshaug denne som en klar naturformasjon som bør slettes fra Riksantikvarens database Askeladden (bekreftes senere).</p>
--	--	---	--

Andre høringsparter (Partier, lag, foreninger og organisasjoner)			
9	Søndre Land Viltlag 02.06.2021	Viltlaget, som forvalter medlemmenes jakt- og fiskeressurser, mener at en slik større etablering, og båndlegging av store arealer i dette området ikke er ønskelig. Dette vil skape utfordringer for utnytting av arealene for bl.a storviltjakt og også småviltjakt.	Merknaden tas til etterretning. Viltlaget kommenterer ellers ikke planprogrammet mht. forhold som omfatter deres interesse, blant annet konsekvensutredning av friluftsliv, naturmangfold og naturressurser. Konsekvensen vedrørende jaktbare viltarter vil også bli utredet.
10	Søndre Land SV 02.06.2021	<p>Søndre Land SV ser positivt på mulighetene for å bygge en batterifabrikk ved Hasvalsætra som ledd i en grønn utvikling i samfunnet, under forutsetning av at det tas de nødvendige hensyn til klima og miljø i hele prosessen. I denne saken er tempoet så stort at det ikke er lett å henge med i svingene. Det framlagte høringsdokumentet virker solid og gjennomarbeidet.</p> <p>Det kan se ut til at alternativ 2 ut fra arrondering er den beste løsningen, men her er det mange hensyn å ta, spesielt når det gjelder miljøpåvirkning.</p>	<p>Merknaden tas til etterretning. Det er korrekt, slik SV påpeker, at tempoet i denne saken har vært så stort at det ikke er lett å henge med i svingene. Informasjonen til politikerne og den politiske involveringen i planprosessen har vært tilstrekkelig for varsel om oppstart og høring av planforslaget. Eventuell batterifabrikk på Hasvalsætra er en mulig industrietablering uten sidestykke i kommunens historie. En såpass omfattende sak burde vært bedre forankret blant innbyggere, eiere/bruker og politikere enn det som er tilfelle. Formannskapetets vedtak var enstemmig mht. varsel om oppstart av områdereguleringsplan for Hasvalsætra næringsområde, og høring/offentlig ettersyn av planprogram. Kommunestyret er orientert om saken.</p> <p>Merknaden tas til etterretning. Alternativ 2 har ingen forankring i kommuneplanen 2016 – 2026, men ble utarbeidet i januar/februar 2021 med tanke på å kunne tilby JBI et relativt flatt industriområde på Hasvalsætra med på ca 1000 da som et regelmessig kvadratisk/rektangulært polygon. Ved avgrensning av alternativ 1 og 2 er det, så langt kommunen har kunnskap, lagt vekt på å unngå negative forhold for miljø og samfunn. For eksempel var det uaktuelt å berøre dyrket mark.</p> <p>Merknaden tas til etterretning. Flere alternativer for kjølevann utredes pt. Felles for forslagene til kjølevannsløsning som utredes nå er at vann hentes fra og slippes ut i Randsfjorden. Bakgrunnen er antagelse om små konsekvenser sammenlignet med utslipp i små resipienter som Gåstjern eller Lauselva. Gjenbruk av returkølevann er en viktig problemstilling der flere muligheter må vurderes</p>

		<p>Kjølevann (ca 35L/sek) bør hentes fra, og slippes ut i Randsfjorden, da det her er store nok vannmasser til at en temperaturøkning vil få små konsekvenser, spesielt hvis retur kjølevann kan utnyttes til fjernvarme i boliger i Hov.</p> <p>Det bør framgå tydelig at et prosjektert solcelleanlegg i nærheten vil bidra til å dekke deler av det enorme strømforbruket det blir snakk om. Det bør diskuteres bygging av vindturbiner og solceller på taket for strømproduksjon. Her tenker vi oss moderne turbiner med vertikal propellaksling som ikke vil være noe stort miljøproblem (støy).</p> <p>Det bør framgå i notatet hvilke prosesser i produksjonen som krever slike enorme energimengder.</p> <p>Det bør stilles krav til restriksjoner i lysforurensning i forhold til insekter og annet dyreliv.</p>	<p>nærmere og utredes videre. Hvis Hasvalsætra blir valgt for etablering av batterifabrikk antar kommunen at gjenbruk av kjølevann er kommersielt interessant for ulike virksomheter og at nye aktører vil melde seg for flere etableringer på Hasvalsætra eller i andre områder mellom Hasvalsætra og Randsfjorden.</p> <p>Merknaden tas til etterretning. Med utgangspunkt i Energieias etablering av solcellepark på fellesbeitet rett over grensen i Gjovik utredes allerede mulighet for etablering av kjøling til batterifabrikken som pumpekraftverk der døgnets solenergi frigjøres til tider på dagen da kraftprisen er høy. Mulighetene er mange, det gjelder nå å være kreativ og invitere aktører for å finne de beste synergieffektene ved etablering av en batterifabrikk på Hasvalsætra. Her er gode muligheter for forskning og utvikling.</p> <p>Merknaden tas til etterretning. Utforming av batterifabrikken må avklares med JBI. Solceller på taket til batterifabrikken vil trolig bli vurdert, blant annet som følge av etablering av den første solcelleparken i Norge på fellesbeitet, noen kilometer lenger øst for Hasvalsætra. I utgangspunktet er kommunen mer skeptisk til vindturbiner på Hasvalsætra, som nevnt i sosiale medier (tilstrekkelig forekomst av vind, visuell forurensning, støy etc.).</p> <p>Merknaden tas ikke til følge. Planprogrammet redegjør for generelle forhold slik kommunen er orientert pt. JBI må redegjøre nærmere for sin produksjon, blant annet som grunnlag for søknad om konsesjon for kraft til NVE og til kommunen som nødvendig grunnlag for å kunne utarbeide områdereguleringsplanen. Det SV etterspør her vil bli avklart i den videre planprosessen.</p> <p>Merknaden tas til etterretning. Naturmangfold skal konsekvensutredes og i den grad lysforurensning er en vesentlig ulempe for insekter og annet dyreliv vil avbøtende tiltak bli vurdert.</p>
--	--	---	---

		<p>Det bør stilles krav om bygging i massivtre fra norsk leverandør.</p> <p>Utbygger må møte krav om kompensierende tiltak i forhold til klima/miljø. Det kan dreie seg om f.eks. restaurering av myr og våtmark.</p> <p>Det bør stilles krav om elbilladere til f.eks. 20% av arbeidsstokken.</p>	<p>Merknaden tas ikke til følge. Krav om bruk av massivtre er uproblematisk når kommunen er tiltakshaver/byggherre. Nybygde Hovli omsorgssenter er godt eksempel på dette. Søndre Land kommune er en skogkommune og bruk av tre eller massivtre i konstruksjoner, er en naturlig anmodning fra kommunen hvis det er politisk flertall for dette. Massivtre som plankrav for etablering av en batterifabrikk er ikke hensiktsmessig, med mindre utbygger selv er interessert i dette. Det gjelder utbyggers behov, men også spørsmål knyttet kostnader og leveranse. Krav om norsk leverandør kan kommunen ikke pålegge (privatrettslig forhold) og er uansett ikke en aktuell planbestemmelse.</p> <p>Merknaden tas til etterretning. Planprogrammet definerer en rekke utredningstemaer der forslag til avbøtende tiltak vil bli en følge av negative konsekvenser. Kompenserende tiltak gjenstår å se. Imidlertid kan ikke utbygger pålegges å gjøre kompensierende tiltak utenfor planområdet, eller utenfor alternativet valgt. For eksempel restaurering av myr eller våtmark som utbyggingsavtale et helt annet sted.</p> <p>Merknaden tas til følge. Kravet har sammenheng med utredning av mobilitetsplan og transportløsninger, men er relevant som planbestemmelse for områderegeringsplanen. Umiddelbart synes elbilladere kun til 20 % av arbeidsstokken som en lite ambisiøs målsetting for en batterifabrikk. Om tallet er lite eller mye avhenger imidlertid av hvor stor andel av arbeidsstokken som bruker personbil eller transport som kollektiv, sykkel- eller gange. Reduksjon av personbiltrafikken er et klart mål, men klimaavtrykket til en batterifabrikk påvirkes av om arbeidsstokken benytter batteri- eller bensin/dieselbil på jobb. Mht. batteridrift er produksjonsstedet for batteriet for øvrig avgjørende for klimaavtrykket (batteri produsert av elektrisk kraft fra kullkraftverk versus fornybar strøm fra vannkraft).</p>
--	--	--	--

	<p>Ved økt bosetting i kommunen, må det etableres kollektivtilbud for ansatte.</p> <p>SV har en rekke spørsmål til økonomi i sin høringsuttalelse:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hvilke økonomiske belastninger påløper kommunen før avgjørelse om plassering er tatt? • Hvilke økonomiske gevinster kan påregnes for kommunen når anlegget er i drift. • Hvilke økonomiske belastninger kan kommunen bli pålagt etter at et eventuelt positivt tilsagn er gitt, og fram til oppstart av fabrikken.? • Hvilke garantier kan stilles for at byggeperioden blir preget av skikkelige arbeidsforhold og lønnsforhold. • Har kommunen noen planer om, eller ser kommunen noe behov for å utvide egen planleggingskapasitet i fall positivt tilsagn? • Et eventuelt positivt tilsagn vil komme til å få betydning på mange plan i kommunen. Dette gjelder både tilgang på tomter, barnehage, skole, helsevesen og eldreomsorg. Er det gjort noen 	<p>Merknaden tas til etterretning. Temaet utredes i kapittel 5.4.1 Mobilitetsplan og transportløsninger. Bærekraftig mobilitet innebærer reduksjon av bilbruk, hvilket impliserer etablering av kollektivtilbud for de ansatte.</p> <p>Merknaden tas til etterretning. Merknadsbehandlingen gjelder høringsuttalelser relevant for fastsettelse av planprogrammet. SV reiser viktige spørsmål som kommunen må avklare i en annen sammenheng. Til orientering når det gjelder siste kulepunkt har JBI stilt kommunen følgende tilleggsspørsmål 28. april 2021: «Tilgangen til arbeidskraft i akseptabel pendlingsavstand for en skiftarbeider fra Hasvalsætra er mindre enn rundt mange andre tomter. Hva tenker forslagsstiller om tilgangen til arbeidskraft? Ser dere noen fare for at det kan utvikle seg en «one company town» rundt fabrikken på Hasvalsætra?»</p> <p>Kommunen har svart følgende: «Planreserven viser at 9 300 boenheter er tilgjengelig i eksisterende og vedtatte fremtidige planer i Gjøvikregionen. Det gjelder boenheter med variasjon fra leiligheter i by og tettsteder, sentrumsnære småhusområder, tradisjonelle landlige småhusområder og eneboliger med romslige tomter. I tillegg kommer selvsagt omsetning av eksisterende boenheter.</p> <table border="1" data-bbox="1061 858 1581 1173"> <thead> <tr> <th>Kommune</th> <th>Boenheter i eksisterende og vedtatte planer</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Søndre Land</td> <td>550</td> </tr> <tr> <td>Nordre Land</td> <td>300</td> </tr> <tr> <td>Østre Toten</td> <td>950</td> </tr> <tr> <td>Vestre Toten</td> <td>2500</td> </tr> <tr> <td>Gjøvik</td> <td>5000</td> </tr> <tr> <td>Totalt for Gjøvikregionen</td> <td>9300</td> </tr> </tbody> </table> <p>Prisnivået på brukte boliger i Søndre Land er gunstig sammenlignet med omkringliggende områder. Søndre Land er for øvrig en av tre kommuner i Innlandet uten eiendomsskatt. Boligområdene i Søndre Land ligger langs Randsfjorden, ca 10 - 15 minutters kjøretur fra Hasvalsætra. Dette gjelder Odnes, Fluberg, Hov, og Fall, samt Landåsbygda. Det er noe lenger avstand til boligområder i Enger og Grime lengst sør i kommunen. Det samme gjelder boligområder langs Trevatna på grensa</p>	Kommune	Boenheter i eksisterende og vedtatte planer	Søndre Land	550	Nordre Land	300	Østre Toten	950	Vestre Toten	2500	Gjøvik	5000	Totalt for Gjøvikregionen	9300
Kommune	Boenheter i eksisterende og vedtatte planer															
Søndre Land	550															
Nordre Land	300															
Østre Toten	950															
Vestre Toten	2500															
Gjøvik	5000															
Totalt for Gjøvikregionen	9300															

		<p>vurderinger av dette, og når kan dette eventuelt komme i gang.</p>	<p>mot VestreToten. Til gjengjeld ligger disse områdene i tilsvarende kort avstand til Raufoss Industripark i Vestre Toten kommune og f.eks. Trox Auranor og HAPRO i Gran kommune, med tanke på alternative kompetansearbeidsplasser for ektefeller og samboere. I vedtatte reguleringsplaner og avsatte områder for fremtidig planlegging kan Søndre Land by på 550 boenheter som eneboliger, tomannsboliger og leiligheter. Boenhetene har alle solvendt fjordutsikt mot vest og ligger med nær tilknytning til skoler og barnehager. Planreserven har bakgrunn i gjeldende kommuneplan 2016 - 2026. Etablering av batterifabrikk på Hasvalsætra vil legge vesentlig nye premisser for revisjon av kommuneplanen. Planprogram for Kommuneplanens Samfunnsdel 2022 - 2034 ble vedtatt 15. juni 2020, og arbeidet med selve planen er i gang, og det er forventet at samfunnsplanen vedtas inneværende år. Revisjon av Kommuneplanens Arealplan starter i 2022. Søndre Land har tilgjengelig arealer for bygging av vesentlig flere enn de 550 boenheter som ligger i vedtatte planer. Transport og mobilitetsløsninger for en batterifabrikk på Hasvalsætra vil ta utgangspunkt i boenhetene i tabellen over med hensikt å fordele trykket for optimal utnyttelse av eksisterende infrastruktur, jobbmarked, opplevelse, aktivitets- og kulturtilbud med mer i regionen.</p>
11	<p>Naturvernforbundet i Gjøvik Toten Land 04.06.2021</p>	<p>I tabell 11 (side 15) har kommunen gjort en oppstilling av relevante temaer for nærmere utredning. Blant temaer vurdert som ikke relevant finner vi Nasjonalt og internasjonalt fastsatte miljømål. Naturvernforbundet mener at alle tiltak som har påvirkning på miljøet vurderes opp mot slike mål, og da i første rekke FN's bærekraftsmål nr. 13 om å stoppe klimaendringene. Avskogning og drenering av myr, som trolig vil være en del av prosjektet, har den direkte virkning ift. dette målet. At virkningen nok er liten i global målestokk, er ikke et argument for at en kan betrakte det som irrelevant. Etter</p>	<p>Merknaden tas ikke til følge. Kommunen er enig med Naturvernforbundet mht. at virkningen av batterifabrikk har vesentlig betydning for miljø og samfunn, blant annet FN's bærekraftsmål nr. 13 om å stoppe klimaendringene. Når kommunen henviser til at utredningstemaet ikke er relevant menes konsekvensutredning av Nasjonalt og internasjonalt fastsatte miljømål. Miljømålene står fast, uavhengig av etablering av en batterifabrikk på Hasvalsætra. De forholdene Naturvernforbundet henviser til vil imidlertid bli utredet i kapittel 5.4.4 Klima og energiutredning. Der fremgår blant annet (se side 29) at: «Klimaavtrykket ved etablering av et industriområde på Hasvalsætra utredes med utgangspunkt i 0-alternativet som er dagens situasjon med et fremtidig industriområde på 321 da. Dette sammenlignes med klimaavtrykket til en batterifabrikk. Mer spesifikt gjelder dette generelt for klimaavtrykk til en batterifabrikk uavhengig av beliggenhet og mer spesifikt av klimaavtrykket av en batterifabrikk nettopp på Hasvalsætra.» Avklaring av klimaavtrykket til en batterifabrikk er vesentlig for kommunen som planmyndighet, men en batterifabrikk med dokumentert miljøprofil for valgte løsninger er trolig også viktig for JBI. Kommunen har vurdert at det er tilstrekkelig at klimaavtrykket</p>

		Naturvernforbundet mener det er viktig at både politikere og publikum blir bevisst negative sider ved slike tiltak.	<p>utredes (temaet skal ikke konsekvensutredes). Øvrige høringsuttalelser, bla. fra regionale myndigheter, har ikke negativ merknad til dette. Kommunen fastholder derfor planprogrammet tilsvarende høringsforslaget på dette punktet.</p> <p>Mht. øvrige følger ved etablering av en batterifabrikk på Hasvalsætra legger planprogrammet klare føringer for videre kartlegging, utredning og forslag til avbøtende tiltak for ulike temaer, blant annet naturmangfold.</p>
Private høringsparter			
12	Ole Morten og Wenche Finstad, 09.05.2021	Finstad og Finstad's høringsuttalelse gjelder eiendommen Brendemyrskogen GBNR 34/11. Eiendommen inngår i alternativ 2. De ønsker ikke å avhende hele eller deler av eiendommen, som de bruker mye til friluftsliv.	<p>Merknaden tas til etterretning. Eiendommen Brendemyrskogen er totalt på 572,9 da (572905,2 m2). Omfatter egentlig 34/9 og 34/11. Av dette ligger 111,9 da (111892,05 m2) innenfor alternativ 2, jf. kartutsnittene under hentet og beregnet fra Geoinnsyn. Bygningene på eiendommen, med vegadkomst fra Lausgardsvegen, ligger 510 meter vest for plangrensen til alternativ 2. Bygningsmassen er klassifisert som fritidseiendom i matrikkelen.</p> <p>Erverv av en del av eiendommen er aktuelt i forbindelse med etablering av en batterifabrikk med anslagsvis 2000 arbeidsplasser på Hasvalsætra. Kommunen vurderer stor samfunnsmessig nytte av en slik etablering, for kommunen og Gjøvikregionen. Etablering av batterifabrikk er en del av det grønne skiftet og en nødvendig forutsetning for reduksjon av nasjonens CO2 utslipp.</p> <p>Friluftsliv vil bli konsekvensutredet i tema 5.3.2 Friluftsliv. De aktuelle arealene for Hasvalsætra industriområde er ikke kjent brukt i gjennomgangen og vurdering av kommunens friluftsaraler. I planprogrammet fremgår det at friluftsinteressene skal utredes bla. ved befarig og nærmere kartlegging. Kommunen merker seg grunneiers bruk av friluftsinteressene i denne sammenheng.</p> <p>Finstad og Finstad ønsker ikke å avhende deler av eiendommen for industriformål. Videre utredninger vil avklare valg av alternativer. Vedtatt områderegeringsplan er grunnlag for ekspropriasjon for gjennomføring av reguleringsplan, jf. Plan- og bygningsloven § 16 – 2, 1. ledd. Kommunen ønsker imidlertid å inngå frivillige avtaler med samtykke om grunnnavståelse for nødvendig areal til industriområdet.</p>

		<p>området langs Knottbekken et stykke innover eiendommen deres.</p>	<p>vern med økonomisk kompensasjon som alternativ til at skogen hogges. Slike avtaler inngås med Statsforvalteren i Innlandet, ikke kommunen. Kartet figur 14 i planprogrammet viser ingen kjente nøkkelbiotoper på den aktuelle eiendommen, kartlagt med MIS-metodikk i 2003, revidert i 2013. Dokkadeltaet Nasjonale Våtmarkssenter (DNV) er engasjert av kommunen for å kartlegge/konsekvensutrede naturmangfoldet i planområdet (alle alternativene for Hasvalsætra industriområde). Planområdet er registrert med NIN-metodikk av DNV i mai/juni 2021. Feltnarbeidet er nylig avsluttet og dataene er derfor ikke ajourført i databasen pt.</p>
13	<p>Advokatfirmaet Mageli på vegne av Mona Tønnesland Tholien og Øystein Vaa Lien, GBNR 33/1 (Lien gård) og 33/3 (Nerlien) 28.05.2021</p>	<p>Høringssuttalelsen fra Mageli gjelder eiendommene Lien gård og Nerlien, begge i alternativ 2. Lien 33/1 og Nerlien 33/3 (en liten teig) omfatter til sammen 752,7 da av det totale arealet til alternativ 2 på 1088 da. Innledningsvis presiserer høringssuttalelsen at det er meget uheldig at alternativ 2 medfører nedbygging av verdifull skog til industriformål. Etablering vil innebære deling av jordbrukseieendommen, noe som vil bli krevende for hensiktsmessig drift av det som er igjen av eiendommen.</p>	<p>Merknaden tas til etterretning. Eierne av alternativ 2 ble ikke konsultert ved utarbeidelsen av alternativet (alternativ 2 ble utarbeidet i slutten av januar 2021 iht. JBI's spesifikasjon av ei egnet tomt på 1000 da). Alternativ 2 er i så måte dårligere forankret sammenlignet med alternativ 1 som gjelder utvidelse av et allerede avsatt industriområde i kommuneplanen 2016 – 2026. Kommunens forslag kom forståelig nok brått på eierne i første informasjonsmøte 3. februar 2021.</p> <p>Kartet viser Lien og Nerlien markert med mørk farge innenfor alternativ 2. Det mørkeste feltet viser teigen Nerlien som en del av eiendommen.</p>

	<p>Realisering av alternativ 2 vil innebære at 25 % av eiendommen går tapt. Dette har meget stor konsekvens for driften. Inntektsgrunnlaget til gården bli svekket i betydelig grad. Inntekten fra skog- og tømmerdrift er av stor betydning. Bortfall av inntekt vil få betydning blant annet for vedlikehold og drift av bygninger etc.</p> <p>Nedbygging av skog er negativt med bakgrunn i nasjonale miljø- og klimamål.</p> <p>Mht. jaktrettigheter er eiendommen per i dag stor nok til eget jaktvald for storvilt. Det vil si at eierne fullt og helt råder over jaktretten til både storvilt og småvilt selv, uten å måtte organisere dette gjennom grunneierlag. Ved alternativ 2 vil skogarealet krympe betraktelig med den konsekvens at eiendommen ikke lenger er stor nok til at denne kan bestå som selvstendig jaktvald for storvilt. Eierne mister da retten til å jakte storvilt på egen eiendom og muligheten til å disponere denne fritt. Jaktrettighetene er en svært verdifull ressurs som vil gå tapt ved realisering av alternativ 2.</p>	<p>Merknaden tas til etterretning. Ved etablering av en eventuell batterifabrikk i alternativ 2 forutsettes kompensasjon for bortfall av driftsgrunnlag for gården som en del av avtale om grunnerv. Oppgjør for dette blir tema for eventuelle forhandlinger, men en eventuell mulighet er makebytte av kommunal eid skog.</p> <p>Merknaden tas til etterretning. Klimaavtrykket til en batterifabrikk, og mer spesifikt klimaavtrykket til en batterifabrikk nettopp på Hasvalsætra, skal utredes i kapittel 5.4.4 Klima og energiutredning. Nedbygging av produktiv skog er sannsynligvis et negativt for klimaavtrykket av etableringen. Effekten vil bli redegjort for, men utforming av arealene til batterifabrikken, bruk av materialer for karbonbinding og andre avbøtende tiltak vil bli vurdert. For øvrig er det uklart hvor stor andel av arealet til batteritomta på 1000 da som vil utgjøre harde flater (parkeringsareal og bygninger) og hva som blir naturareal.</p> <p>Merknaden tas til etterretning. Bortfall av 25 % av eiendommenes areal ved realisering av alternativ 2 vil medføre tap av en av tre elger tildelt etter valdstørrelse. Ulempen kan ikke kompenseres med makebytte pga. kravet til størrelse og sammenhengende areal i et vald. Eierne mister ikke retten til å jakte storvilt på egen eiendom, men antall jaktbar elg reduseres med en.</p>
--	---	--

		<p>Ingen av de to landbrukseiendommene har beiterett i annen utmark. Bortfall bortfall av utmarksbeite – noe alternativ 2 vil medføre – vil ha stor negativ konsekvens for gården. Beiteretten vil ha mye å si for fremtidige muligheter for gårdsdriften. Satsing på utmarksbeite, noe som vil være en naturlig utvikling av gården fremover, er svært verdifullt fordi det er lite rovdyrproblematikk i dette området. Mulighetene for slik utvikling vil imidlertid umuliggjøres dersom alternativ 2 skulle bli realisert. Det er vanskelig å tenke seg at man kan starte opp igjen med husdyr uten å ha utmarksbeite tilgjengelig. Dette fordi det kommer stadig strengere krav om at alle dyr skal på beite. Dette området egner seg svært godt også fordi det er sikre vannkilder, også i tørke somre. Det at utmarksbeite er i umiddelbar nærhet er verdifullt og rasjonelt med tanke på drift og tilsyn av dyra.</p> <p>Forekomst av kalk mellom Knottbekken og Purkesvehølet er omtalt i høringsuttalelsen fra Direktoratet for mineralforvaltning 04.06.2021</p> <p>Eierne er bekymret for støy knyttet til selve industrivirksomheten og som</p>	<p>Merknaden tas til etterretning. Bortfall av utmarksbeite for gården Lien er en klar negativ konsekvens ved realisering av alternativ 2. Beitearealet vil bli redusert, men pt. er det uavklart hvor stor andel av planområdet som vil gjenstå som naturområde egnet for beiting etter bygging av en batterifabrikk og/eller om beiting er en aktuell problemstilling på deler av arealene.</p> <p>Merknaden tas til etterretning. Jf. høringsvar fra DMV som i tillegg viser til et uttaksområde i samme område. De aktuelle forekomstene vil bli utredet.</p> <p>Merknaden tas til etterretning. Støy og forurensning utredes som tema i kapittel 5.4.2. Støy vil bli ivaretatt iht. gjeldende lovverk med retningslinjer ved utarbeidelse av områdereguleringsplanen.</p>
--	--	---	--

		<p>følge av trafikken til og fra industriområdet. Støyen i seg selv vil følgelig kunne få betydelige negative konsekvenser for driften av gården, noe som er uheldig og må hensyntas.</p> <p>Alternativ 2 vil medføre en total endring av dagens landskap og miljø i dette området, noe som anses som meget uheldig og lite ønskelig både ift driften av gården og for øvrig. Det opplyses om at det er flere umerkede turstier i området samt traktorveier som benyttes til turformål.</p> <p>Planarealet som alternativ 2 omfatter er ikke i henhold til overordnet plan, det vil si kommuneplanen 2016-2026. Alternativ 2 vil medføre et omfattende inngrep i Lien gård og driften av denne med meget negative konsekvenser slik det er redegjort for over, og alternativet vil videre medføre en transformasjon av området som anses som uheldig og lite ønskelig både for eierne av Lien gård og generelt. Mot denne bakgrunn fremstår alternativ 2 som et lite aktuelt alternativ for en eventuell batterifabrikk i kommunen. Dersom alternativ 2 ikke allerede ved fastsettelse av</p>	<p>Merknaden tas til etterretning. Landskapsbilde, friluftsliv og naturressurser skal konsekvensutredes. Bruk av området til friluftsliv er ikke kjent gjennom kommunens overordnede kartlegging, men dette vil bli kartlagt nærmere som grunnlag for konsekvensutredningene. Avbøtende tiltak vil bli foreslått med utgangspunkt i utredningene. Etablering av et industriområde av denne størrelsen vil bli synlig i landskapet. Kommunen kan imidlertid kreve at landskapsvirkningen reduseres med vegetasjonsskjermer etc. Gjennom fylkeskommunens kulturminneregistrering er kommunen nylig gjort oppmerksom på et gammelt vegfar, i overgangen mellom alternativ 1 og 2, som trolig benyttes en del til turformål.</p> <p>Merknaden tas ikke til følge. Eierne av Lien og Nerlien 33/1 og 33/3 er i likhet med eierne av Brendemyrskogen 34/11 negative til alternativ 2. Kommunen merker seg at to grunneiere til en vesentlig del av alternativ 2 er negativ til etablering av industriområde/batterifabrikk på deres areal. Grunneierne til alternativ 1 har ikke avgitt negativ uttalelse. Kommunen har på dette grunnlaget vurdert om alternativ 2 bør utgå ved fastsettelsen av planprogrammet, men kommet til at erverv av aktuelle deler av eiendommene fortsatt er aktuelt i forbindelse med etablering av en batterifabrikk med anslagsvis 2000 arbeidsplasser på Hasvalsætra. Kommunen vurderer stor samfunnsmessig nytte av en slik etablering, for kommunen og Gjøvikregionen. Etablering av batterifabrikk er en del av det grønne skiftet og en nødvendig forutsetning for reduksjon av nasjonens CO2 utslipp. Videre utredninger vil avklare valg av alternativ. Vedtatt områderegeringsplan er grunnlag for ekspropriasjon for gjennomføring av reguleringsplan, jf. Plan- og bygningsloven § 16 – 2, 1. ledd. Kommunen ønsker imidlertid å inngå frivillige avtaler med samtykke om grunnavståelse for nødvendig areal til industriområdet. Samtidig med</p>
--	--	---	--

	<p>planprogrammet tas ut og planområdet justeres i samsvar med dette, må følgelig de negative konsekvensene for driften av gården som er påpekt i dette brevet samt andre negative konsekvenser grundig utredes.</p>	<p>fastsetting av planprogrammet avvikler kommunen derfor møter med grunneierene for intensjonsavtale om grunnerverv til de ulike alternativene. Kommunen vurderer i det videre negative konsekvenser for driften av gården Lien, men takker i denne omgang eierne for et ryddig og klart høringssvar som merknad til planprogrammet.</p>
--	--	---

Arealplanlegger Lars Erik Narmo dato 16.06.2021